

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Ψήφιση του προϋπολογισμού του έτους 2020/21 από το αιγυπτιακό κοινοβούλιο

Στις 17/6 η ολομέλεια του αιγυπτιακού κοινοβουλίου ψήφισε τον κρατικό προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2020/21, χωρίς να έχει προβεί σε σημαντικές τροποποιήσεις ουσίας επί του αρχικού σχεδίου που είχε υποβάλει πριν μερικούς μήνες το Υπουργείο Οικονομικών. Όπως ανέφερε σχετικά ο οικονομικός Τύπος, ο ψηφισθείς προϋπολογισμός του προσεχούς οικονομικού έτους περιλαμβάνει –κατόπιν σχετικής απαίτησης του κοινοβουλίου- αυξημένες συνολικές κρατικές δαπάνες στους τομείς υγείας, καθώς και εκπαίδευσης / επιστημονικής έρευνας, με αποτέλεσμα τα σχετικά κονδύλια να ανέρχονται πλέον –σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών- σε EGP258,5 δισ. όσον αφορά την υγεία και σε EGP424 δισ. όσον αφορά την εκπαίδευση και την έρευνα. Σύμφωνα με το σχετικό ανακοινωθέν του Υπουργείου Οικονομικών, το συνολικό ύψος των κρατικών κονδυλίων για τους δύο ως άνω τομείς εκπληρώνει τη συνταγματική απαίτηση διάθεσης του 10% του ετήσιου ΑΕΠ της χώρας σε δαπάνες υγείας και εκπαίδευσης / έρευνας. Κατά το Υπουργείο Οικονομικών, στο τέλος του πρώτου τριμήνου του οικονομικού έτους 2020/21 (τέλος προσεχούς Σεπτεμβρίου), ο προϋπολογισμός πρόκειται να αναθεωρηθεί επί τη βάσει της έως τότε εξέλιξης των μακροοικονομικών δεδομένων, ανάλογα με την εξέλιξη της πανδημίας.

Η κυβέρνηση αναθεωρεί προς τα άνω το στόχο ανάπτυξης του έτους 2020/21

Στις 18/6, ο Υπουργός Οικονομικών κ. Maait ανακοίνωσε ότι η κυβέρνηση έχει αναθεωρήσει προς τα άνω τις εκτιμήσεις της σχετικά το στόχο του ρυθμού ανάπτυξης του προσεχούς οικονομικού έτους (2020/21), φέρνοντάς τον στο 5%, έναντι ρυθμού 3,5% με 4% της πλέον πρόσφατης προηγούμενης –αισιόδοξης, βασισμένης στην υπόθεση ότι η πανδημία θα έχει λήξει έως τον Ιούνιο-Ιούλιο 2020- πρόβλεψης του Υπουργείου Προγραμματισμού & Οικονομικής Ανάπτυξης. Επιπλέον, ο κ. Maait δήλωσε ότι ο ρυθμός ανάπτυξης για το τρέχον οικονομικό έτος που λήγει στο τέλος Ιουνίου εκτιμάται σε 3,54%, ενώ το ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος σε αναλογία προς το ΑΕΠ αναμένεται να φθάσει το 7,5% και η σχέση δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ αναμένεται να διαμορφωθεί σε μεταξύ 85,8% και 87%, έναντι προηγούμενης εκτίμησης 82,3%.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πρόσθετα κονδύλια ύψους EGP10 δισ. στον τρέχοντα κρατικό προϋπολογισμό

Λίγο μετά τα μέσα Ιουνίου, η Υπουργός Προγραμματισμού & Οικονομικής Ανάπτυξης κα El-Saeed ανακοίνωσε τη διάθεση πρόσθετων κονδυλίων ύψους EGP10 δισ. στο πλαίσιο του κρατικού προϋπολογισμού τρέχοντος οικονομικού έτους (2019/20), με σκοπό την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας. Σύμφωνα με την κα El-Saeed, τα εν λόγω πρόσθετα κρατικά κονδύλια θα διατεθούν κυρίως στο Υπουργείο Ανώτερης Εκπαίδευσης (EGP4 δισ.), στο Υπουργείο Νεολαίας & Αθλητισμού (EGP1 δισ.), στην περιφέρεια Καΐρου (EGP1,88 δισ.) και στο Υπουργείο Οικιστικής Ανάπτυξης (EGP2,5 δισ.), ενώ μικρότερα πρόσθετα κονδύλια θα διατεθούν στα Υπουργεία Μεταφορών (EGP120 εκατ.) και Εκπαίδευσης (EGP200 εκατ.), καθώς επίσης και στο χώρο της υγείας (συνολικά κονδύλια EGP550 εκατ.).

Έγκριση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης του ΔΝΤ προς την Αίγυπτο, μονοετούς διάρκειας

Στις 26 Ιουνίου, το εκτελεστικό συμβούλιο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) ενέκρινε την παροχή νέας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης προς την Αίγυπτο, μέσω “stand-by arrangement” δωδεκάμηνης διάρκειας, συνολικού ύψους \$5,2 δισ. Σημειώνεται ότι προηγουμένως, στις 5/6, είχε επέλθει σχετική συμφωνία μεταξύ της αιγυπτιακής κυβέρνησης και του ΔΝΤ σε τεχνικό επίπεδο. Σύμφωνα με το ανακοινωθέν του Ταμείου, η ως άνω έγκριση επιτρέπει την άμεση εκταμίευση κονδυλίων ύψους \$2 δισ. που θα αποτελέσουν την πρώτη δόση της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης προς την Αίγυπτο, με τα υπολειπόμενα κονδύλια (ύψους \$3,2 δισ.) να πρόκειται να εκταμιευθούν σε δύο δόσεις, κατόπιν αξιολογήσεων από το Ταμείο της πορείας της οικονομίας της χώρας και της υλοποίησης κυβερνητικών διαρθρωτικών

μεταρρυθμίσεων. Σύμφωνα με το ανακοινθέν, η ως άνω χρηματοδοτική διευκόλυνση θα βοηθήσει την Αίγυπτο να αντιμετωπίσει τις οικονομικές προκλήσεις που έχει επιφέρει η πανδημία, περιορίζοντας την ανισορροπία που εμφανίζεται στο ισοζύγιο πληρωμών της, αλλά και καλύπτοντας μέρος του δημοσιονομικού της ελλείμματος, με έμφαση στην υποστήριξη των κλάδων υγείας και προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας, στην περαιτέρω προώθηση των οικονομικών μεταρρυθμίσεων, στην ενίσχυση της μεγέθυνσης του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας και στη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Σημειώνεται ότι στις 11/5 το εκτελεστικό συμβούλιο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) είχε εγκρίνει προηγούμενο αίτημα της αιγυπτιακής κυβέρνησης για λήψη επείγουσας χρηματοδοτικής αρωγής ύψους \$2,772 δισ. μέσω του διαθέσιμου “rapid financing instrument” (RFI) προκειμένου να καλυφθούν οι άμεσες ανάγκες του ισοζυγίου πληρωμών και να αντιμετωπιστούν οι αρνητικές οικονομικές συνέπειες της πανδημίας στην Αίγυπτο. Η εκταμίευση της εν λόγω χρηματοδότησης έλαβε χώρα μόλις μία ημέρα αργότερα, στις 12/5, ενώ παράλληλα, όπως έχουν αναφέρει κρατικές πηγές, η αιγυπτιακή κυβέρνηση ευρίσκεται σε συνομιλίες και με άλλους διεθνείς πιστωτές, τόσο χρηματοδοτικούς οργανισμούς όσο και χώρες, με στόχο την εξασφάλιση πρόσθετων πόρων της τάξεως των \$4 δισ.

Σε δημόσια διαβούλευση το νομοσχέδιο για τις αλλαγές στο καθεστώς ΦΠΑ

Λίγο μετά τα μέσα Ιουνίου, το Υπουργείο Οικονομικών δημοσίευσε το νομοσχέδιο που εισάγει αλλαγές στο καθεστώς ΦΠΑ που ισχύει στην Αίγυπτο. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, το νέο νομοσχέδιο αναμένεται, μεταξύ άλλων, να επιβάλει φορολόγηση προστιθέμενης αξίας στις περισσότερες υπηρεσίες διαφήμισης, να μειώσει το κατώφλι επιστροφής ΦΠΑ για αγορές σε ξένους τουρίστες στο επίπεδο των EGP1.500 (αντί του τρέχοντος EGP5.000), να συμπεριλάβει στο καθεστώς ΦΠΑ προϊόντα όπως το σαπούνι, τα προϊόντα καθαρισμού και τα σνακ (αντί σήμερα ισχύοντος ειδικού φόρου της τάξεως του 5%), καθώς και να επιβάλει στις επιχειρήσεις να υποβάλλουν δηλώσεις ΦΠΑ διαδικτυακά και σε μηνιαία βάση. Επιπλέον, το νομοσχέδιο επεκτείνει το προτιμησιακό καθεστώς που ισχύει για το ΦΠΑ στις ελεύθερες ζώνες (απαλλαγή των επιχειρήσεων από ΦΠΑ για αγαθά ή υπηρεσίες που αγοράζουν ή εξάγουν) και στις ειδικές οικονομικές ζώνες (Οικονομική Ζώνη Διώρυγας Σουέζ). Το νομοσχέδιο δίνει εξάλλου τη δυνατότητα στο Υπουργείο Υγείας να εξαιρεί κατά βούληση από τη φορολόγηση ΦΠΑ συστατικά για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων (πέραν εκείνων που απολαμβάνουν ήδη σχετικής απαλλαγής με βάση παλαιότερα νομοθετήματα), ενώ προβλέπει επίσης την εξαίρεση των εμβολίων, των αντισυλληπτικών, καθώς και των σάκων πλάσματος και των συσκευών συλλογής αίματος από υπαγωγή στο ΦΠΑ. Το νέο νομοσχέδιο απαλλάσσει επίσης από το ΦΠΑ τις κατασκευαστικές εργασίες και τα έργα συντήρησης ιερών χώρων, τα μείγματα βρωσίμων ελαίων και τα οχήματα για άτομα με ειδικές ανάγκες (τα εν λόγω προϊόντα / υπηρεσίες θα συνεχίσουν να υποβάλλονται σε ειδική φορολόγηση με χαμηλότερους συντελεστές). Το υπό διαβούλευση νομοσχέδιο εισηγείται εξάλλου την απαλλαγή των πρώτων υλών της χαρτοβιομηχανίας από τη φορολόγηση ΦΠΑ. Τέλος, το νομοσχέδιο εισάγει υψηλότερα πρόστιμα για τους παραβάτες.

Βασικό στόχο του νομοσχεδίου αποτελεί, σύμφωνα με προηγούμενες δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών κ. Maait, η διεύρυνση της φορολογικής βάσης από το τρέχον επίπεδο των περίπου 70.000 φυσικών και νομικών προσώπων σε εκείνο των 550.000, καθώς και η αποτροπή των επιχειρήσεων από το να διαφεύγουν της φορολόγησης ΦΠΑ δηλώνοντας χαμηλότερα έσοδα. Όπως δήλωσε στο τέλος Ιουνίου ο κ. Maait, το νέο νομοσχέδιο για το ΦΠΑ δεν πρόκειται να επιβάλει αύξηση της σχετικής φορολόγησης των αγορών αγαθών και υπηρεσιών, αλλά απλώς θα εισάγει αλλαγές στη λειτουργία του συστήματος συλλογής και απόδοσης του φόρου, καθιστώντας ευκολότερη τη συλλογή ΦΠΑ και από επιχειρήσεις οι οποίες δεν εδρεύουν στην Αίγυπτο. Σημειώνεται ότι το νομοσχέδιο έχει ήδη λάβει την έγκριση του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης, ενώ όταν το σχετικό κείμενο οριστικοποιηθεί, μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης, αναμένεται να εισαχθεί στο κοινοβούλιο προς συζήτηση και ψήφιση.

Τέλος, όπως κατέγραψε σε σχετικό ανακοινθέν του το Υπουργείο Οικονομικών, από το τέλος Ιουνίου τίθεται σε πιλοτική εφαρμογή ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής φορολογικών

δηλώσεων και συλλογής φορολογικών δεδομένων συναλλαγών, το οποίο πρόκειται να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή από το τέλος του τρέχοντος έτους, παρέχοντας στις επιχειρήσεις ενιαία διαδικτυακή πλατφόρμα για την υποβολή δηλώσεων και την πληρωμή εταιρικών φόρων, ΦΠΑ και τελών χαρτοσήμου.

Έντονη κινητικότητα στο ζήτημα του μεγάλου αιθιοπικού φράγματος

Στα μέσα Ιουνίου ανακοινώθηκε ότι ναυάγησαν οι τριμερείς συνομιλίες μεταξύ των κυβερνήσεων της Αιγύπτου, της Αιθιοπίας και του Σουδάν με σκοπό την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων και το κλείσιμο των εκκρεμών ζητημάτων σε ό,τι αφορά τους όρους πλήρωσης της υδάτινης δεξαμενής και λειτουργίας τους μεγάλου αιθιοπικού υδροηλεκτρικού φράγματος. Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Αιγύπτιου Υπουργού Υδάτινων Πόρων & Άρδευσης κ. Abdel Aty, αιτία για το ναυάγιο των συνομιλιών υπήρξε η «ακαμψία της αιθιοπικής πλευράς σε πληθώρα τεχνικών και νομικών ζητημάτων». Κατά τον κ. Abdel Aty, «η Αιθιοπία αρνήθηκε να υπογράψει δεσμευτική συμφωνία που θα βασίζεται στις επιταγές του διεθνούς δικαίου, επιμένοντας ότι έχει το απόλυτο δικαίωμα να υλοποιεί αναπτυξιακά projects επί του Γαλάζιου Νείλου». Την έντονη αντίδραση της αιγυπτιακής πλευράς προς τη στάση της αιθιοπικής κυβέρνησης εξέφρασε και ο Αιγύπτιος Πρόεδρος, κ. Al Sisi, διατυπώνοντας την άποψη ότι «όπως η Αίγυπτος σέβεται το δικαίωμα της Αιθιοπίας στην ανάπτυξη, έτσι και η Αιθιοπία πρέπει να κατανοήσει ότι ο Νείλος αποτελεί πηγή ζωής για την Αίγυπτο», συνεχίζοντας ότι «η Αίγυπτος επιθυμεί την πολιτική και διπλωματική λύση των διαφωνιών επί του μεγάλου αιθιοπικού φράγματος». Σημειώνεται ότι η αιγυπτιακή κυβέρνηση έχει ζητήσει την παρέμβαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ με σκοπό την επίλυση του ζητήματος, ιδιαίτερα δε την πρόληψη της ανάληψης μονομερών ενεργειών από πλευράς Αιθιοπίας, δια της εξαγγελθείσας έναρξης πλήρωσης της υδάτινης δεξαμενής του φράγματος τον Ιούλιο. Η σουδανική πλευρά, κατόπιν της αποτυχίας των πρόσφατων τριμερών συνομιλιών που είχαν επανεκκινήσει κατόπιν δικής της πρωτοβουλίας, πρότεινε όπως τα σημεία διαφωνίας μεταξύ των κυβερνήσεων υποβληθούν προς συζήτηση σε ανώτατο επίπεδο, μεταξύ των πρωθυπουργών των τριών χωρών, με στόχο την επίτευξη συναίνεσης προς επανέναρξη των τεχνικών διαπραγματεύσεων. Στο τέλος Ιουλίου, ο Αραβικός Σύνδεσμος με σχετική του δήλωση ανέφερε ότι στηρίζει την Αίγυπτο στη διαμάχη της με την Αιθιοπία για το ζήτημα του φράγματος, τονίζοντας ότι «η επάρκεια τροφοδοσίας της Αιγύπτου και του Σουδάν με υδάτινους πόρους αποτελεί ζήτημα άρρηκτα συνδεδεμένο με τη συνολική ασφάλεια των αραβικών εθνών» και καλώντας όλες τις πλευρές να μην αναλάβουν μονομερείς ενέργειες. Όπως κατέγραψε ο αιγυπτιακός Τύπος, η αιθιοπική κυβέρνηση απάντησε στο τέλος Ιουνίου στις αιγυπτιακές αιτιάσεις με ανοικτή επιστολή προς το Συμβούλιο Ασφαλείας, διατυπώνοντας την άποψη ότι «η Αίγυπτος λανθασμένα δίνει την εντύπωση ότι το μεγάλο αιθιοπικό φράγμα αποτελεί απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια», προσθέτοντας ότι «η αιγυπτιακή στάση έχει σχεδιαστεί ώστε να διασφαλίσει ότι θα παραμείνουν σταθερές και αμετάβλητες οι από εποχής αποικιοκρατίας ρυθμίσεις επί της κατανομής των υδάτων του Νείλου».

Πάντως, στις 26/6 στην προσπάθεια επίλυσης των διαφορών μεταξύ των τριών χωρών ενεπλάκη η Αφρικανική Ένωση, η οποία διοργάνωσε τηλεδιάσκεψη μεταξύ των τριών ηγετών, όπου συμφωνήθηκε η συνέχιση των τριμερών διαπραγματεύσεων –υπό την αιγίδα της Ένωσης και με τη συμμετοχή διεθνών παρατηρητών- επί των εκκρεμών ζητημάτων, με προοπτική επίτευξης συναίνεσης και οριστικής συμφωνίας εντός περιόδου 2-3 εβδομάδων και μη μονομερούς έναρξης πλήρωσης του φράγματος από πλευράς αιθιοπικής κυβέρνησης (σημειώνεται ωστόσο ότι σε σχετικές δηλώσεις του, ο Αιθίοπας Π/Θ κ. Ahmed επέμεινε στο ότι η πλήρωση της υδάτινης δεξαμενής θα ξεκινήσει εντός του προσεχούς δεκαπενθημέρου). Τα κύρια εκκρεμή ζητήματα διαφωνίας μεταξύ των τριών πλευρών είναι το χρονοδιάγραμμα πλήρωσης του φράγματος, οι ποσότητες ύδατος που θα εισρέουν στις κατάντη χώρες (Σουδάν και Αίγυπτο) και η διαχείριση των υδάτινων ροών κατά τις περιόδους ξηρασίας.

Με βάση δημοσιεύματα της 30^{ης} Ιουνίου, στις 29/6 κατά την τηλεδιάσκεψη των μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ, ο Αιγύπτιος ΥΠΕΞ κ. Shoukry προώθησε την ιδέα υιοθέτησης ψηφίσματος του Συμβουλίου, με στόχο να δοθεί η απαραίτητη ώθηση προς οριστικοποίηση της τριμερούς συμφωνίας για το φράγμα και αποφυγή ανάληψης μονομερών

ενεργειών από κάποια από τις εμπλεκόμενες χώρες. Όπως ανέφερε σχετικά ο εγχώριος Τύπος, τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας εξέφρασαν τη στήριξη τους στην εμπλοκή της Αφρικανικής Ένωσης ως μεσολαβητή προς διευκόλυνση των τριμερών συνομιλιών.

CAPMAS: Το ήμισυ των αιγυπτιακών νοικοκυριών βλέπει πτώση εισοδημάτων

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα της αιγυπτιακής στατιστικής υπηρεσίας (CAPMAS), ποσοστό 48,2% των συμμετεχόντων σε αυτήν αιγυπτιακών νοικοκυριών προβλέπουν πτώση των εισοδημάτων τους κατά το προσεχές τρίμηνο. Περισσότερο αισιόδοξα εμφανίζονται τα νοικοκυριά στις αστικές περιοχές, όπου το σχετικό ποσοστό ανέρχεται σε 43,3% των συμμετεχόντων στην έρευνα της CAPMAS, ενώ στις αγροτικές περιοχές το εν λόγω ποσοστό ανέρχεται σε 52,3%. Η έρευνα επισημαίνει εξάλλου ότι το 26,2% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι δεν εργάζονται, ενώ το 55,7% αυτών εργάζονται πλέον λιγότερες ώρες την εβδομάδα από ότι πριν το ξέσπασμα της πανδημίας. Επιπλέον, το 73,5% των ερωτηθέντων που διαθέτουν απασχόληση δήλωσαν ότι το εισόδημά τους έχει μειωθεί από το ξεκίνημα της πανδημίας (τέλη Φεβρουαρίου), ενώ ποσοστό 60,3% αυτών αποδίδουν την απώλεια εισοδήματός τους στα κυβερνητικά μέτρα για την καταπολέμηση της εξάπλωσης του κορωνοϊού. Η έρευνα της CAPMAS κατέδειξε ότι περίπου το 50% των νοικοκυριών βασίζεται σε δανεισμό προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες του, το 17% εξαρτάται από φιλανθρωπικές δωρεές και το 5,4% καλύπτει τις ανάγκες του μέσω έκτακτων κρατικών επιδομάτων ανεργίας. Η CAPMAS ανέφερε επίσης ότι αξιόλογο μερίδιο του πληθυσμού, υπό το βάρος της παρούσας οικονομικής κρίσης, δαπανά χρήματα από τις αποταμιεύσεις του, ή ακόμη προβαίνει σε πώληση περιουσιακών στοιχείων του προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, ενώ εξάλλου προβαίνει στην περικοπή του οικογενειακού προϋπολογισμού που διατίθεται σε αγορές ακριβότερων κατηγοριών τροφίμων (κρέας, ψάρι, κοτόπουλο). Τέλος, ποσοστό περίπου 45,3% των αιγυπτιακών νοικοκυριών θεωρούν ότι τα μέτρα πρόληψης της εξάπλωσης του κορωνοϊού αποτελούν τη βασική αιτία για τις μεταβολές των εισοδημάτων τους από το ξέσπασμα της πανδημίας.

Η Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης ενέκρινε χρηματοδότηση για την Αίγυπτο

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργείου Διεθνούς Συνεργασίας στο τέλος Ιουνίου, η Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (AfDB) ενέκρινε πρόσφατα τη χορήγηση δανειακής χρηματοδότησης ύψους €225 εκατ. με σκοπό τη στήριξη του αιγυπτιακού προγράμματος ηλεκτρικής ενέργειας και «πράσινης» ανάπτυξης. Σημειώνεται ότι το εν λόγω πρόγραμμα χρηματοδοτεί επενδυτικά projects στους κλάδους ηλεκτρικής ενέργειας, βιώσιμης και «πράσινης» ανάπτυξης, καθώς και μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Σημαντική άνοδο των ΑΞΕ στην Αίγυπτο το 2019 βλέπει η UNCTAD

Σύμφωνα με την πρόσφατα δημοσιευθείσα ετήσια έκθεση της UNCTAD για τις διεθνείς επενδυτικές ροές (“World Investment Report 2020”), η Αίγυπτος διατήρησε την πρώτη θέση μεταξύ των αφρικανικών κρατών όσον αφορά την υποδοχή άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ), με βάση τα στοιχεία του 2019, καταγράφοντας μάλιστα αύξηση του επιπέδου αυτών κατά 11%, στα \$9 δισ., έναντι \$8,1 δισ. το 2018 και \$7,4 δισ. το 2017. Κατά την UNCTAD, η άνοδος του επιπέδου των ΑΞΕ στην Αίγυπτο το 2019 πραγματοποιήθηκε σε αντίθεση με τη συνολική τάση για ολόκληρη την αφρικανική ήπειρο, η οποία το 2019 είδε πτώση των εισερχόμενων επενδυτικών ροών κατά 10% σε ετήσια βάση, στο επίπεδο των \$45 δισ. Κατά την UNCTAD, οι εισροές ΑΞΕ στην Αίγυπτο υποστηρίχθηκαν κυρίως από την άνοδο των επενδύσεων στους κλάδους πετρελαίου και φυσικού αερίου, αλλά και από αυξημένες επενδυτικές εισροές στους κλάδους τηλεπικοινωνιών, παραγωγής / διανομής καταναλωτικών προϊόντων και διαχείρισης ακινήτων.

Άνοιγμα της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας στην Αίγυπτο από τέλος Ιουνίου

Όπως ανακοίνωσε ο Αιγύπτιος Π/Θ κ. Madbouly, από τις 27/6 αίρονται σταδιακά οι περιορισμοί κυκλοφορίας και λειτουργίας καταστημάτων, επιχειρήσεων και λοιπών υπηρεσιών, οι οποίοι είχαν επιβληθεί τον περασμένο Μάρτιο, λίγο μετά το ξέσπασμα της επιδημίας

κορωνοϊού στη χώρα. Σύμφωνα με τον κ. Madbouly, η άρση των περιορισμών αποσκοπεί στην επανεκκίνηση της εγχώριας οικονομίας. Συγκεκριμένα, η αιγυπτιακή κυβέρνηση αποφάσισε την περικοπή της διάρκειας απαγόρευσης της κυκλοφορίας στο διάστημα 12 πμ έως 4 πμ καθημερινά, αντί 8 μμ έως 4 πμ που ήταν μέχρι τώρα, καθώς και την επαναφορά κανονικών ωραρίων λειτουργίας των καταστημάτων, των εμπορικών κέντρων, των εστιατορίων και καφετεριών, με τις δύο τελευταίες κατηγορίες να ξαναανοίγουν τις πόρτες τους για το καταναλωτικό κοινό. Από τις 27/6 και μέχρι νεοτέρας, τα εμπορικά καταστήματα και τα εμπορικά κέντρα κλείνουν στις 9 μμ, ενώ τα καταστήματα εστίασης στις 10 μμ το αργότερο. Αρκετά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι η κυβέρνηση σκέπτεται να καταστήσει τα ως άνω ωράρια λειτουργίας μόνιμα, ώστε τα καταστήματα να μην παραμένουν ανοικτά πολύ αργά τη νύχτα, όπως γινόταν στην προ κορωνοϊού εποχή. Επίσης, από τις 27/6 ανοίγουν τις πόρτες τους στο κοινό οι κινηματογράφοι, τα θέατρα και οι αθλητικοί σύλλογοι, με οροφή ποσοστού 25% του επιπέδου πλήρους δυναμικότητάς τους. Σύμφωνα με σχετικές διευκρινίσεις της κυβέρνησης, τα δημόσια πάρκα, οι δημόσιοι χώροι αναψυχής και οι παραλίες θα παραμείνουν επί του παρόντος κλειστά, με εξαίρεση βεβαίως τις ιδιωτικές παραλίες ξενοδοχείων και κλειστών οικισμών (compounds). Σύμφωνα εξάλλου με σχετικές ανακοινώσεις, από την 1^η Ιουλίου ο εθνικός αερομεταφορέας της χώρας, EgyptAir, πρόκειται να επανεκκινήσει τις πτήσεις του, αρχικά προς 22 και σταδιακά στη συνέχεια προς 29 διεθνείς προορισμούς.

Σε περιορισμό του δημόσιου τομέα προσβλέπει η αιγυπτιακή κυβέρνηση το έτος 2020/21

Σύμφωνα με πηγές του Υπουργείου Δημοσίων Επιχειρήσεων, η αιγυπτιακή κυβέρνηση προγραμματίζει να μειώσει κατά 25% τον αριθμό των εταιρειών που διαχειρίζεται το κράτος, στη διάρκεια του οικονομικού έτους 2020/21, πιο συγκεκριμένα από 119 σε 90. Κατά τις εν λόγω πηγές, στην παρούσα φάση έχει ήδη ολοκληρωθεί η συγχώνευση τουλάχιστον τεσσάρων κρατικών επιχειρήσεων, ενώ σε εξέλιξη βρίσκονται συγχωνεύσεις ή καταργήσεις πληθώρας άλλων, με το κύριο βάρος να πέφτει στον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας και των κατασκευών. Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, ο μεγάλος κρατικός όμιλος που ελέγχει τον κλάδο κλωστοϋφαντουργίας (Cotton & textile Industries Holding Company) προγραμματίζει τη μείωση των θυγατρικών του εταιρειών σε μόλις 10 –έναντι 32 σήμερα- ενώ στον κατασκευαστικό κλάδο προβλέπεται η απορρόφηση αρκετών κρατικών εργολαβικών εταιρειών ή εταιρειών διαχείρισης ακινήτων από άλλους ομίλους.

Ο οικονομικός Τύπος σημείωσε επίσης ότι το αιγυπτιακό υπουργικό συμβούλιο υιοθέτησε στο τέλος Ιουνίου νέους κανονισμούς οι οποίοι θα διέπουν από το νέο οικονομικό έτος τόσο την είσπραξη οφειλών προς το δημόσιο, όσο και τον περιορισμό και εξορθολογισμό των κρατικών δαπανών, σε μία προσπάθεια αποτελεσματικότερης εκτέλεσης του προϋπολογισμού και βελτιστοποίησης των δημοσιονομικών μεγεθών. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις νέες κατευθύνσεις του υπουργικού συμβουλίου, οι κρατικοί φορείς θα υποχρεούνται –ένεκα των προβλημάτων που έχει δημιουργήσει στα κρατικά ταμεία η πανδημία- να περικόψουν κατά 20% τα κονδύλια που θα διαθέτουν για δραστηριότητες οι οποίες δεν έχουν επιβραδυνθεί εξαιτίας της πανδημίας και κατά 50% τα κονδύλια για εκείνες τις δραστηριότητες που έχουν παρουσιάσει σημεία επιβράδυνσης.

Στο 59% η πληρότητα των εξειδικευμένων νοσοκομείων για τον κορωνοϊό

Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η Υπουργός Υγείας κα Zayed στο τέλος Ιουνίου, το ποσοστό πληρότητας των εξειδικευμένων νοσοκομείων και μονάδων απομόνωσης για θεραπεία του κορωνοϊού στην Αίγυπτο έχει φθάσει το 59% της συνολικής δυναμικότητας αυτών, ενώ ποσοστό 71% των διαθέσιμων κλινών σε μονάδες εντατικής θεραπείας κορωνοϊού είναι στην παρούσα φάση κατειλημμένο. Επιπλέον, σύμφωνα με την κα Zayed, περίπου το 23% των διαθέσιμων συστημάτων αναπνευστικής υποστήριξης είναι κατειλημμένο στα κρατικά νοσοκομεία. Σημειώνεται ότι το αιγυπτιακό Υπουργείο Υγείας έχει εξουσιοδοτήσει συνολικά 367 κρατικά ιδρύματα για θεραπεία του κορωνοϊού, συμπεριλαμβανομένων πανεπιστημιακών κλινικών.

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Αύξηση της συνολικής χρηματοοικονομικής θέσης των αιγυπτιακών τραπεζών

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), η συνολική χρηματοοικονομική θέση των τραπεζών που λειτουργούν στην Αίγυπτο αυξήθηκε κατά EGP648,9 δισ. στη διάρκεια των τριών πρώτων τριμήνων του τρέχοντος οικονομικού έτους (2019/20), ανερχόμενη σε EGP6,166 τρισ. Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα, το συνολικό κεφάλαιο των τραπεζών που λειτουργούν στη χώρα αυξήθηκε σε EGP156,65 δισ. το Μάρτιο 2020, έναντι EGP152,66 δισ. τον Ιούνιο 2019, ενώ το συνολικό επίπεδο των τραπεζικών αποθεματικών ανερχόταν το Μάρτιο 2020 σε EGP263,12 δισ. έναντι EGP236,06 δισ. τον Ιούνιο 2019. Αντίστοιχα, το συνολικό επίπεδο τραπεζικών προβλέψεων ανερχόταν το Μάρτιο 2020 σε EGP135,44 δισ. έναντι EGP122,27 δισ. τον Ιούνιο 2019. Οι συνολικές επενδύσεις των αιγυπτιακών τραπεζών σε κρατικά χρεόγραφα και τίτλους το Μάρτιο 2020 ανέρχονταν σε EGP2,375 τρισ., έναντι EGP1,765 τρισ. τον Ιούνιο 2019, ενώ το συνολικό ύψος των καταθέσεων στις εγχώριες τράπεζες ανερχόταν το Μάρτιο 2020 σε EGP4,426 τρισ., έναντι EGP4,306 τρισ. το Φεβρουάριο του ίδιου έτους, αυξημένο κατά EGP119,7 δισ. σε διάστημα ενός μηνός. Από τις εν λόγω καταθέσεις Μαρτίου 2020, κεφάλαια EGP675,72 δισ. αντιστοιχούσαν σε καταθέσεις του δημοσίου, ενώ κεφάλαια EGP3,75 τρισ. σε καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα. Οι χορηγήσεις του εγχώριου τραπεζικού τομέα ανέρχονταν στο τέλος Μαρτίου 2020 σε EGP2,02 τρισ., συνολικά αυξημένες κατά EGP165,9 δισ. (ήτοι 8,9%) στη διάρκεια της περιόδου Ιουλίου 2019-Μαρτίου 2020. Κατά τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου, στο τέλος Μαρτίου 2020 ο επιχειρηματικός τομέας είχε απορροφήσει το 58,9% των συνολικών τραπεζικών χορηγήσεων προς τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Αναλυτικότερα, ο κλάδος της βιομηχανίας απορρόφησε το 31,5% των τραπεζικών πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα, ο τομέας υπηρεσιών το 25,8% αυτών, ο κλάδος εμπορίου το 10,6%, ο αγροτικός τομέας το 2% και οι λοιποί τομείς, συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτικών καταθέσεων των νοικοκυριών, αντιπροσώπευαν το 30,1% των χορηγηθεισών τραπεζικών πιστώσεων. Τέλος, η Κεντρική Τράπεζα κατέγραψε την αξία των αιγυπτιακών εντόκων γραμματίων του δημοσίου εις χείρας ξένων επενδυτών τον Απρίλιο 2020 σε EGP119,1 δισ., περαιτέρω μειωμένη κατά EGP30,2 δισ. έναντι επιπέδου EGP149,3 δισ. το Μάρτιο 2020.

Η διολίσθηση της αιγυπτιακής λίρας προσελκύει ξένους επενδυτές

Σύμφωνα με διεθνή οικονομικά δημοσιεύματα, η πρόσφατη διολίσθηση της αιγυπτιακής λίρας έναντι του δολλαρίου φαίνεται να αναθερμαίνει το ενδιαφέρον ξένων επενδυτών για τοποθετήσεις χαρτοφυλακίου σε αιγυπτιακούς τίτλους. Κατά τα εν λόγω δημοσιεύματα, η σταθερή πορεία της ισοτιμίας του αιγυπτιακού νομίσματος και το υψηλό επίπεδο των επιτοκίων κράτησαν για διάστημα αρκετών μηνών την αγορά των αιγυπτιακών κρατικών ομολόγων σε εγρήγορση και σχετικά έντονη δραστηριότητα, ενώ η τωρινή διολίσθηση της λίρας αναμένεται να ενθαρρύνει τους επενδυτές να προβούν σε ακόμη μεγαλύτερες τοποθετήσεις στην αιγυπτιακή αγορά χρεογράφων. Σημειώνεται ότι στη διάρκεια του Ιουνίου, η ισοτιμία της αιγυπτιακής λίρας προς το δολλάριο έχει επιστρέψει στα επίπεδα που βρισκόταν προ επταμήνου, φθάνοντας στις 25/6 το επίπεδο των 16,0723 λιρών ανά δολλάριο (τιμή αγοράς), στα ίδια περίπου επίπεδα με τα τέλη του Οκτωβρίου-αρχές Νοεμβρίου 2019 και αφού η ισοτιμία παρέμεινε επί 5^{1/2} μήνες κάτω από το κατώφλι των 16 λιρών ανά δολλάριο. Σύμφωνα με εκτιμήσεις έγκυρων εγχώριων αναλυτών, η ισοτιμία της αιγυπτιακής λίρας προς το δολλάριο αναμένεται να κυμανθεί μεταξύ 16,50 και 17,50 λιρών ανά δολλάριο έως το τέλος του τρέχοντος έτους, ενώ εκτιμάται επίσης ότι η αναμενόμενη περαιτέρω διολίσθηση της λίρας θα ασκήσει αυξητικές τάσεις στις τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών κατά τους επόμενους μήνες.

Διατήρηση σταθερών επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου

Η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), στη συνεδρίαση της 25^{ης} Ιουνίου αποφάσισε να διατηρήσει για ακόμη μια φορά αμετάβλητα τα βασικά επιτόκια αναφοράς, όπως είχε κάνει στις αρχές Απριλίου και στα μέσα Μαΐου και αφού προηγουμένως, στις 16 Μαρτίου, τα είχε μειώσει κατά 300 μονάδες βάσης σε μία προσπάθεια στήριξης της αιγυπτιακής οικονομίας και προστασίας της από τις επιπτώσεις της παγκόσμιας

πανδημίας κορωνοϊού. Το επιτόκιο καταθέσεων μίας ημέρας διατηρήθηκε σε 9,25%, το επιτόκιο δανεισμού μίας ημέρας σε 10,25%, ενώ το βασικό και το προεξοφλητικό επιτόκιο σε 9,75%, αντίστοιχα. Η εκ νέου διατήρηση αμετάβλητων των βασικών επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα ήταν αναμενόμενη από την πλειονότητα των οικονομικών αναλυτών. Σημειώνεται ότι στη διάρκεια του 2019, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου είχε μειώσει τέσσερις φορές τα επιτόκια, κατά 450 μονάδες βάσης συνολικά.

Ο τραπεζικός όμιλος CIB ετοιμάζει την πρώτη αιγυπτιακή έκδοση «πράσινων» ομολόγων
Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, ο μεγαλύτερος ιδιωτικός τραπεζικός όμιλος της Αιγύπτου, Commercial International Bank (CIB), ο οποίος έχει αναλάβει την προετοιμασία της – πρώτης στα χρονικά- έκδοσης αιγυπτιακών «πράσινων» ομολόγων αξίας \$100 εκατ., έχει πρόσφατα διαπιστώσει διεθνές ενδιαφέρον για συμμετοχή στο σχετικό πρόγραμμα. Πιο συγκεκριμένα, η International Finance Corporation (IFC) του ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας έχει εκφράσει το ενδιαφέρον της να επενδύσει κεφάλαια \$65 εκατ. στη σχεδιαζόμενη πρώτη δόση της έκδοσης «πράσινων» ομολόγων πενταετούς διάρκειας, καθώς επίσης να συνεργαστεί με τους εμπλεκόμενους αιγυπτιακούς φορείς και σε μελλοντικές εκδόσεις τέτοιων ομολόγων. Επιπλέον, η IFC έχει δηλώσει έτοιμη να παράσχει την τεχνογνωσία της προς τον τραπεζικό όμιλο CIB όσον αφορά τη μεθοδολογία έκδοσης «πράσινων» ομολόγων, αλλά και όσον αφορά επιμέρους κριτήρια και τρόπους υπολογισμού χρηματοδοτικών εργαλείων για τη στήριξη επενδυτικών σχεδίων που δρουν προς την κατεύθυνση του περιορισμού των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Η Κεντρική Τράπεζα εγκρίνει ευνοϊκά δάνεια προς μικρές αγροτικές εκμεταλλεύσεις
Στα μέσα Ιουνίου η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) ενέκρινε αίτημα που της διατυπώθηκε από τον Υπουργό Γεωργίας, ώστε να συμπεριληφθούν οι μικρού μεγέθους καλλιεργητές και κτηνοτρόφοι στις κατηγορίες δραστηριότητας που μπορούν να επωφεληθούν δανειακών χρηματοδοτήσεων με ευνοϊκούς όρους, στο πλαίσιο της σχετικής πρωτοβουλίας της CBE για χαμηλότοκες χρηματοδοτήσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Έτσι, από τούδε οι εμπορικές τράπεζες θα μπορούν να δέχονται αιτήσεις μικρών αγροτικών εκμεταλλεύσεων για ευνοϊκά δάνεια, με επιδοτούμενο επιτόκιο της τάξεως του 5%. Σημειώνεται ότι χαμηλότοκες δανειακές χρηματοδοτήσεις με μειωμένα επιτόκια της τάξεως του 5% και του 8% -στο πλαίσιο σχετικών χρηματοδοτικών πρωτοβουλιών της Κεντρικής Τράπεζας τόσο στην προ όσο και στη μετά κορωνοϊό περίοδο- δικαιούνται επιχειρήσεις των κλάδων βιομηχανίας, γεωργίας, κατασκευών, αγοράς ακινήτων για μεσαία εισοδήματα, τουρισμού και αερομεταφορών.

Η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου ξενικά πρόγραμμα παροχής εγγυήσεων σε δάνεια
Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Ιουνίου, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) εγκαινίασε πρόγραμμα παροχής εγγυήσεων που θα καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος της αξίας των δανείων που θα παρέχουν οι εγχώριες τράπεζες προς επιχειρήσεις, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της CBE για στήριξη τόσο μικρομεσαίων όσο και μεγαλύτερων επιχειρήσεων των κλάδων βιομηχανίας, γεωργίας και κατασκευών με συνολικά κεφάλαια EGP100 δισ. Οι εν λόγω εγγυήσεις, συνολικής αξίας EGP7 δισ. θα χορηγηθούν μέσω της κρατικής Credit Risk Guarantee Company, η οποία βρίσκεται υπό την εποπτεία της CBE. Σημειώνεται ότι, με βάση την εν λόγω πρωτοβουλία, οι εγχώριες τράπεζες χορηγούν δάνεια με μειούμενο κλιμακωτά επιτόκιο της τάξεως του 8%, σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις και επιχειρήσεις των ως άνω κλάδων της οικονομίας.

Δανειακή χρηματοδότηση της EBRD προς αιγυπτιακές τράπεζες για στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Ιουνίου, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (EBRD) πρόκειται να παράσχει δανειακή χρηματοδότηση ύψους \$100 εκατ. προς τη μεγαλύτερη ιδιωτική τράπεζα της Αιγύπτου, Commercial International Bank (CIB), ώστε αυτή να στηρίξει τη ρευστότητα εγχώριων μικρομεσαίων επιχειρήσεων προκειμένου να αντεπεξέλθουν στις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις της

πανδημίας. Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος επίσης στο τέλος Ιουνίου, η EBRD ενέκρινε τη χορήγηση χρηματοδοτικού πακέτου ύψους \$200 εκατ. προς τη μεγαλύτερη κρατική τράπεζα της Αιγύπτου, National Bank of Egypt (NBE), με σκοπό την παροχή ευνοϊκών δανείων προς εγχώριες επιχειρήσεις για στήριξη τους έναντι των επιπτώσεων της πανδημίας. Σύμφωνα με τα σχετικά οικονομικά δημοσιεύματα, κεφάλαια ύψους \$100 εκατ. πρόκειται να κατευθυνθούν σε παροχή βραχυπρόθεσμων δανείων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, καθώς και σε επιχειρήσεις που έχουν έρθει αντιμέτωπες με μειωμένο κύκλο εργασιών και έσοδα εξαιτίας του κορωνοϊού. Τα υπόλοιπα κεφάλαια ύψους \$100 εκατ. πρόκειται να κατευθυνθούν σε ευνοϊκές χρηματοδοτήσεις της NBE για την πραγματοποίηση από τις εγχώριες επιχειρήσεις συναλλαγών εξωτερικού εμπορίου, στο πλαίσιο του προγράμματος της EBRD για τη διευκόλυνση του εμπορίου (“Trade Facilitation Programme”), ανεβάζοντας τα σχετικά κεφάλαια που διαθέτει η EBRD στην Αίγυπτο για το εν λόγω πρόγραμμα σε \$300 εκατ. Σημειώνεται ότι τον περασμένο Μάιο η EBRD είχε διαθέσει χρηματοδοτήσεις ύψους \$100 εκατ. προς εκάστη εκ των δύο μεγάλων ιδιωτικών τραπεζικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Αίγυπτο, NBK Egypt (National Bank of Kuwait) και QNB Al Ahli (Qatar National Bank), ενώ αντίστοιχη χρηματοδότηση είχε διαθέσει στο τέλος Φεβρουαρίου και στην Bank of Alexandria.

Διάθεση εντόκων γραμματίων & ομολόγων σε λίρες από την Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου

Στις 23/6 η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) διέθεσε με επιτυχία για λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομικών έντοκα γραμμάτια του δημοσίου σε λίρες, τρίμηνης, εξάμηνης, εννεάμηνης και δωδεκάμηνης διάρκειας, συνολικής ονομαστικής αξίας EGP28,5 δισ. Η CBE δέχθηκε προσφορές συνολικού ύψους EGP52,12 δισ., εκ των οποίων έγιναν τελικώς δεκτές προσφορές συνολικής αξίας EGP17,32 δισ. Σημειώνεται ότι η Κεντρική Τράπεζα αποδέχθηκε πολύ χαμηλότερες των υποβληθεισών προσφορές όσον αφορά τα εννεάμηνης και τα δωδεκάμηνης διάρκειας έντοκα γραμμάτια (έγιναν δεκτές προσφορές ύψους μόλις EGP670,7 εκατ. και EGP3,65 δισ. αντίστοιχα) λόγω των υψηλών αποδόσεων που ζήτησαν οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές. Το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο που επετεύχθη κατά την έκδοση των εντόκων γραμματίων σε λίρες της 23^{ης} Ιουνίου ανήλθε για τα τρίμηνης διάρκειας σε 12,917% έναντι μέσου επιτοκίου 12,337%, κατά την αντίστοιχη προηγούμενη έκδοση στις 16/6, για τα εξάμηνης διάρκειας σε 12,892% έναντι 12,441% στις 16/6, για τα εννεάμηνης διάρκειας σε 12,965% έναντι 12,502% στις 16/6 και για τα δωδεκάμηνης διάρκειας σε 12,792% έναντι 12,449% στις 16/6.

Επίσης στις 23/6, η CBE διέθεσε κρατικά ομόλογα τριετούς και επταετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP3,75 δισ. και EGP3,25 δισ. αντίστοιχα, αποδεχόμενη τελικά ωστόσο πολύ χαμηλότερες συνολικά προσφορές σε σύγκριση με τις υποβληθείσες. Πιο συγκεκριμένα, έγιναν αποδεκτές προσφορές ύψους EGP402,83 εκατ. (έναντι υποβληθεισών προσφορών EGP5,9 δισ.) όσον αφορά τα τριετή ομόλογα και ύψους EGP8,8 εκατ. (έναντι υποβληθεισών προσφορών EGP2,49 δισ.) όσον αφορά τα επταετή ομόλογα. Οι μέσες αποδόσεις των τριετών ομολόγων εμφανίστηκαν αυξημένες σε 13,883% έναντι 13,514% στην αντίστοιχη έκδοση της 9^{ης} Ιουνίου, ενώ εκείνες των επταετών ομολόγων ανήλθαν σε 13,861% έναντι 13,723% στην αντίστοιχη έκδοση της 9^{ης} Ιουνίου. Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, η πρόσφατη ανοδική κίνηση των αποδόσεων τόσο στα έντοκα γραμμάτια όσο και στα ομόλογα του αιγυπτιακού κράτους οφείλεται κυρίως στις γεωπολιτικές εντάσεις το τελευταίο διάστημα στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένων των εντάσεων Αιγύπτου-Αιθιοπίας για το μεγάλο αιθιοπικό υδροηλεκτρικό φράγμα, καθώς και Αιγύπτου-Τουρκίας για τη Λιβύη.

Το κρατικό αναπτυξιακό ταμείο και η επενδυτική τράπεζα EFG Hermes επιζητούν απόκτηση μεριδίου 76% στην Arab Investment Bank

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος ανέφερε στο τέλος Ιουνίου ότι το νεοσύστατο κρατικό αναπτυξιακό ταμείο της Αιγύπτου (SWF) και η επενδυτική τράπεζα EFG Hermes έλαβαν έγκριση από την Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) προκειμένου να ξεκινήσουν τη διεξαγωγή ελέγχου της οικονομικής κατάστασης και των περιουσιακών στοιχείων (“due diligence”) του κρατικού τραπεζικού ομίλου Arab Investment Bank (AIB), προκειμένου στη συνέχεια να προβούν στην απόκτηση συνολικού μεριδίου 76% στο κεφάλαιο αυτού. Πιο αναλυτικά, το SWF

αναμένεται να αποκτήσει μερίδιο έως 25% της AIB, ενώ η EFG Hermes αναμένεται να αποκτήσει μερίδιο τουλάχιστον 51%. Όπως σημείωσαν τα σχετικά δημοσιεύματα, οι δύο δυνητικοί αγοραστές της AIB αναμένεται να συνεισφέρουν σε επικείμενη αύξηση κεφαλαίου της τράπεζας, αποκτώντας κατ' αυτόν τον τρόπο πλειοψηφικό μετοχικό μερίδιο σε αυτήν. Σημειώνεται επίσης ότι ο κρατικός επενδυτικός βραχίονας National Investment Bank (NIB) κατέχει σήμερα μερίδιο 91,4% του κεφαλαίου της AIB, ενώ το υπόλοιπο 8,6% το κατέχει το αιγυπτιακό δημόσιο (μέσω της Federation of Arab Republics). Ο όμιλος AIB προσφέρει τόσο εμπορικές όσο και επενδυτικές, αλλά και ισλαμικές τραπεζικές υπηρεσίες.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ

Κυβερνητικές δηλώσεις περί σχεδιαζόμενης ολοκλήρωσης τεχνολογικών πάρκων

Στο τέλος Ιουνίου, ο Αιγύπτιος Υπουργός Επικοινωνιών & Τεχνολογίας Πληροφορικής κ. Talaat δήλωσε –στο πλαίσιο τηλεδιάσκεψης που οργάνωσε το Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο στο Κάιρο (AmCham) ότι η κυβέρνηση πλησιάζει στην ολοκλήρωση της δημιουργίας έξι τεχνολογικών πάρκων στις περιφέρειες Minya, Menofia, Mansoura, Sohag, Qena και Ασουάν. Ο κ. Talaat συμπλήρωσε ότι η εγκαινίαση των νέων τεχνολογικών πάρκων θα πραγματοποιηθεί όταν λήξει η πανδημία κορωνοϊού. Σύμφωνα με τον κ. Talaat, τα εν λόγω τεχνολογικά πάρκα αναμένεται να στηρίξουν το καινοτόμο τεχνολογικό επιχειρείν στην Αίγυπτο, περιλαμβάνοντας και φιλοξενώντας στις εγκαταστάσεις τους εκπαιδευτικά ιδρύματα κατάρτισης, ολοκληρωμένες / καθετοποιημένες παραγωγικές τεχνολογικές μονάδες, εταιρείες σχεδιασμού λογισμικού, εφαρμογών αλλά και hardware, εκκολαπτήρια νεοφυών επιχειρήσεων, μονάδες κατάρτισης σε τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης, μονάδες τεχνολογίας πληροφορικής και ασφάλειας πληροφορικών συστημάτων. Ο Υπουργός διευκρίνισε επίσης ότι ο κεντρικός στόχος δημιουργίας των εν λόγω τεχνολογικών πάρκων είναι να επιτευχθεί συγκέντρωση επιχειρηματιών, ακαδημαϊκών, επιστημόνων και χρηματοδοτών στον ίδιο χώρο, ώστε να δημιουργούνται συνέργειες που θα ευνοήσουν την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών κλάδων στην Αίγυπτο. Ο κ. Talaat δήλωσε εξάλλου ότι το Υπουργείο Επικοινωνιών & Τεχνολογίας Πληροφορικής έχει επενδύσει κονδύλια της τάξεως των \$30 εκατ. στη διάρκεια του 2019 για την ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών τεχνολογικών υποδομών, γεγονός που βοήθησε την ενίσχυση της δυναμικότητας των εγχώριων δικτύων ώστε να αντεπεξέλθουν στις αυξημένες απαιτήσεις υψηλής χρήσης του διαδικτύου κατά την περίοδο της πανδημίας. Ο Υπουργός διευκρίνισε επίσης ότι το αιγυπτιακό κράτος υλοποιεί εντατικά ευρύτερο πρόγραμμα ενίσχυσης των τηλεπικοινωνιακών υποδομών, συνολικού κόστους \$1,6 δισ. με στόχο την αύξηση της μέσης ταχύτητας διαδικτυακών συνδέσεων στη χώρα από το τρέχον επίπεδο των 15,5 Mbps σε εκείνο των 20 Mbps ως το τέλος του 2020 και των 40 Mbps ως το τέλος του 2021.

Σαουδαραβικές επιχορηγήσεις EGP200 εκατ. προς αιγυπτιακές μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Σύμφωνα με δηλώσεις της Υπουργού Διεθνούς Συνεργασίας κας Al Mashat στο τέλος Ιουνίου, η Σ. Αραβία –συγκεκριμένα η κρατική Saudi Grant Committee- ενέκρινε την παροχή επιχορηγήσεων συνολικού ύψους EGP200 εκατ. για τη χρηματοδότηση πέντε μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Αίγυπτο. Πιο συγκεκριμένα, επιχορήγηση ύψους EGP100 εκατ. θα κατευθυνθεί στην Agricultural Bank of Egypt με σκοπό τη χρηματοδότηση γεωργικού επενδυτικού project, καθώς και projects κτηνοτροφικών εφοδιαστικών αλυσίδων και γαλακτοκομικών μονάδων. Επιπλέον, επιχορηγήσεις ύψους EGP100 εκατ. θα κατευθυνθούν σε προγράμματα χρηματοδοτικής στήριξης των κλάδων υπηρεσιών υγείας, καθώς και συστημάτων logistics για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, οι ανωτέρω επιχορηγήσεις εντάσσονται σε ευρύτερο πρόγραμμα σαουδαραβικών επιχορηγήσεων προς την Αίγυπτο συνολικού ύψους \$200 εκατ., μέσω του οποίου η Σ. Αραβία έχει χρηματοδοτήσει συνολικά 2.176 αναπτυξιακά projects σε ολόκληρη την αιγυπτιακή επικράτεια.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Σύμβαση εγκατάστασης ηλεκτρικών τηλεπικοινωνιακών υποδομών η Elsewedy Electric

Όπως ανέφερε στο τέλος Ιουνίου ο οικονομικός Τύπος, η θυγατρική του μεγάλου αιγυπτιακού ομίλου Elsewedy Electric, με την επωνυμία Elsewedy Electric Trading & Distribution

υπέγραψε σύμβαση αξίας EGP423,3 εκατ. με τον όμιλο real estate developers, El Mostakbal Urban Development, προκειμένου να υλοποιήσει έργα εγκατάστασης υποδομών ηλεκτροδότησης και τηλεπικοινωνιών στο πλαίσιο της τρίτης φάσης κατασκευής του νέου οικιστικού συγκροτήματος Mostakbal City, στα ανατολικά περίχωρα του Καΐρου. Σύμφωνα με σχετικό εταιρικό ανακοινωθέν, οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να διαρκέσουν 22 μήνες. Όπως σημείωσαν τα σχετικά δημοσιεύματα, ο όμιλος Elsewedy Electric είχε υπογράψει ανάλογη συμφωνία αξίας EGP620 εκατ. το 2017, για την ανάπτυξη αντίστοιχων υποδομών στο πλαίσιο της πρώτης φάσης κατασκευής της Mostakbal City, έργο που υλοποιείται στην παρούσα φάση, πλησίον της νέας διοικητικής πρωτεύουσας.

Δημιουργία 3 νέων ζωνών logistics εξήγγειλε το Υπουργείο Προμηθειών

Στο τέλος Ιουνίου, ο επικεφαλής της –υπαγόμενης στο Υπουργείο Προμηθειών- αιγυπτιακής Αρχής Ανάπτυξης Εσωτερικού Εμπορίου (ITDA) κ. Ashmawy δήλωσε ότι το Υπουργείο πρόκειται στο αμέσως προσεχές διάστημα να προκηρύξει διαγωνισμούς για τη δημιουργία τριών νέων ζωνών εγκαταστάσεων τροφοδοσίας της εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics) στις περιφέρειες Ερυθράς Θάλασσας, Σουέζ και Sharqiya, τα έργα κατασκευής των οποίων εκτιμάται πως θα προσελκύσουν επενδύσεις συνολικού ύψους EGP14,5 δισ.

Έργα αξίας EGP2 δισ. καθυστερεί λόγω πανδημίας η SODIC

Σύμφωνα με κλαδικά δημοσιεύματα τέλους Ιουνίου, ο μεγάλος ιδιωτικών συμφερόντων όμιλος real estate developers 6th of October Development & Investment Company (SODIC) έχει αναβάλει την ολοκλήρωση της υλοποίησης κατασκευαστικών έργων συνολικής αξίας EGP2 δισ., τα οποία ήταν προγραμματισμένα να εγκαινιαστούν το Μάρτιο 2020. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, η καθυστέρηση της ολοκλήρωσης της υλοποίησης νέων κατασκευαστικών έργων οφείλεται κυρίως στις αλληπάλληλες ματαιώσεις προγραμματισμένων κλαδικών επιχειρηματικών και εμπορικών εκδηλώσεων, συμπεριλαμβανομένης της σημαντικής κλαδικής έκθεσης Cityscape Egypt που επρόκειτο να λάβει χώρα στο τέλος Μαρτίου. Ο κλαδικός Τύπος σημείωσε ότι η τρέχουσα οικονομική κρίση λόγω της πανδημίας έχει δημιουργήσει προβλήματα μείωσης εισοδημάτων στους αγοραστές, με αποτέλεσμα η SODIC να προσπαθεί στην παρούσα φάση αφ' ενός να μειώσει τα μεγέθη των ακινήτων (ώστε οι τιμές αυτών να είναι περισσότερο προσιτές στους αγοραστές) και αφ' ετέρου να επιμηκύνει τις περιόδους αποπληρωμής για την αγορά κατοικιών. Ο κλαδικός Τύπος σημείωσε ότι η SODIC αντιμετώπισε στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου 2020 σημαντική αύξηση του ποσοστού ματαιώσεων πωλήσεων ακινήτων, το οποίο έφθασε στο 22%, έναντι 12% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2019, ωστόσο το εν λόγω ποσοστό μειώθηκε στη συνέχεια, επανερχόμενο στο επίπεδο του 13% κατά την περίοδο 1^{ης} Απριλίου – 6^{ης} Ιουνίου 2020, με τον όμιλο SODIC να εκφράζει την αισιοδοξία του ότι τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει η πανδημία θα ξεπεραστούν γρήγορα με τη λήξη αυτής, δεδομένης της εξαιρετικής αναπτυξιακής δυναμικής που παρουσιάζει η αιγυπτιακή αγορά ακινήτων, υποστηριζόμενης κυρίως από τον υψηλότατο ρυθμό αύξησης του πληθυσμού. Επιπλέον, η SODIC διαπιστώνει ότι η τρέχουσα υγειονομική κρίση τείνει να δημιουργήσει μεγαλύτερη ζήτηση για κλειστές οικιστικές κοινότητες (compounds), τάση που εκτιμάται ότι θα ωφελήσει τη δραστηριότητα του ομίλου σε βάθος χρόνου.

Όπως σημείωσαν εξάλλου τα κλαδικά δημοσιεύματα, η SODIC κατέγραψε στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 2020 αύξηση κατά 25% στις πωλήσεις της κατοικιών, με συνολικά έσοδα της τάξεως των EGP842 εκατ. (έναντι EGP672 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2019), με το μεγαλύτερο μέρος της εν λόγω αύξησης να αποδίδεται στις πωλήσεις κατοικιών στα δυτικά περίχωρα του Καΐρου. Όπως ανέφερε τέλος ο κλαδικός Τύπος, το τρέχον επίπεδο χρηματοοικονομικής ρευστότητας της SODIC ανέρχεται σε EGP7,7 δισ., το οποίο καλύπτει τις χρηματοδοτικές ανάγκες του ομίλου για περίοδο περίπου 16 μηνών.

Κίνητρα ανακοίνωσε το υπουργικό συμβούλιο για υπαλλήλους που θα μεταστεγαστούν στη νέα πρωτεύουσα

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Ιουνίου, το αιγυπτιακό υπουργικό συμβούλιο ανακοίνωσε ειδικά κίνητρα και ωφελήματα για τους δημοσίους υπαλλήλους οι οποίοι πρόκειται να μεταστεγαστούν στη νέα διοικητική πρωτεύουσα, μεταξύ των οποίων θα περιλαμβάνονται επίδομα κατοικίας και κάλυψη οδοιπορικών εξόδων. Περισσότερες λεπτομέρειες αναμένονται.

Διαδικτυακά εγκαινιάζει ολοκληρωθέντα κατασκευαστικά έργα ο Πρόεδρος Al Sisi

Όπως ανέφερε σχετικά ο οικονομικός Τύπος, στις 29/6 ο Αιγύπτιος Πρόεδρος κ. Al Sisi εγκαινίασε μέσω τηλεδιάσκεψης ορισμένα ολοκληρωθέντα κατασκευαστικά έργα εθνικού αναπτυξιακού χαρακτήρα, με την παρουσία του Π/Θ της χώρας κ. Madbouly, Υπουργών και υψηλόβαθμων αξιωματούχων, καθώς και άλλων προσωπικοτήτων της πολιτικής και κοινωνικής ζωής της χώρας. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, ο Αιγύπτιος Πρόεδρος εγκαινίασε το άρτι ανακαινισθέν ιστορικό κτίριο “Baron Empain” στην Ηλιούπολη του Καΐρου, το διεθνές αεροδρόμιο Sphinx στην Γκίζα, καθώς και νέο μικρό διεθνές αεροδρόμιο πλησίον της νέας διοικητικής πρωτεύουσας. Ο οικονομικός Τύπος σημείωσε ότι ο Αιγύπτιος Π/Θ κ. Madbouly δήλωσε, κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης, ότι η κυβέρνηση προγραμματίζει να επενδύσει κονδύλια περίπου EGP400 δισ. σε κατασκευαστικά έργα υποδομών κατά το προσεχές οικονομικό έτος.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Αναβολή προγραμματισμένης ετήσιας Διάσκεψης για Υπεράκτια Κοιτάσματα

Στο τέλος Ιουνίου, οι διοργανωτές της ετήσιας διάσκεψης για τα υπεράκτια κοιτάσματα και τον κλάδο της ενέργειας (Mediterranean Offshore Conference) που λαμβάνει χώρα στην Αλεξάνδρεια και ήταν φέτος προγραμματισμένη για το τριήμερο 13-15 Οκτωβρίου, ανακοίνωσαν την αναβολή της για το τριήμερο 12-14 Οκτωβρίου 2021, εξαιτίας των ανησυχιών που έχει δημιουργήσει η συνεχιζόμενη πανδημία αναφορικά με την υγεία και την ασφάλεια των συμμετεχόντων. Θυμίζουμε ότι η περσινή 10^η έκδοση της εν λόγω Διάσκεψης είχε λάβει χώρα στη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας κατά το διάστημα 15-17 Οκτωβρίου 2019, με τη συμμετοχή, μεταξύ άλλων, υψηλόβαθμων κρατικών αξιωματούχων του αιγυπτιακού κλάδου υδρογονανθράκων, καθώς και των επικεφαλής όλων των διεθνών πετρελαϊκών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Αίγυπτο, μεταξύ των οποίων των ομίλων ENI, BP, Shell, Wintershall DEA και Edison.

Κυβερνητική έγκριση 12 συμφωνιών έρευνας & ανάπτυξης κοιτασμάτων

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του Υπουργού Πετρελαίου κ. El-Molla στο τέλος Ιουνίου, το υπουργικό συμβούλιο ενέκρινε δώδεκα συμφωνίες με διεθνείς πετρελαϊκούς ομίλους, μεταξύ των οποίων οι Royal Dutch Shell, Chevron, BP, Total, Noble Energy, Edison, Kuwait Foreign Petroleum Exploration Company και Mubadala, οι οποίες είχαν υπογραφεί τον παρελθόντα Φεβρουάριο, με αντικείμενο την έρευνα και ανάπτυξη κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου σε περιοχές παραχώρησης στη Μεσόγειο, στην Ερυθρά Θάλασσα και στη Δυτική Έρημο. Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε ότι οκτώ από τις ανωτέρω συμφωνίες αφορούσαν έρευνα και ανάπτυξη κοιτασμάτων στη Μεσόγειο και υπογράφηκαν από την κρατική εταιρεία φυσικού αερίου (EGAS), ενώ ακόμη τρεις ανάλογες συμφωνίες υπέγραψε η Ganoub El Wadi Petroleum Holding Company (Ganope) για ανάπτυξη κοιτασμάτων στην Ερυθρά Θάλασσα και μία ακόμη συμφωνία υπέγραψε η κρατική εταιρεία πετρελαίου (EGPC) για ανάπτυξη κοιτασμάτων στη Δυτική Έρημο. Όπως ανέφερε σχετικά ο κ. El-Molla, οι ως άνω διεθνείς πετρελαϊκοί όμιλοι εκτιμάται πως θα προβούν σε επενδύσεις τουλάχιστον \$1 δισ. για την ανάπτυξη των εν λόγω κοιτασμάτων, δια της διάνοιξης 21 ερευνητικών φρεάτων. Όπως σημείωσε σχετικά ο οικονομικός Τύπος, οι εν λόγω συμφωνίες θα πρέπει στη συνέχεια να εγκριθούν οριστικά από το αιγυπτιακό κοινοβούλιο.

Ανακάλυψη νέου κοιτάσματος πετρελαίου από τον όμιλο Petrogulf στον κόλπο Σουέζ

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Ιουνίου, ο όμιλος Petrogulf Misr, που αποτελεί κοινοπραξία της κρατικής εταιρείας πετρελαίου (EGPC), της Kuwait Foreign Petroleum Exploration Company και της Cheiron, ανακοίνωσε την ανακάλυψη, σε αβαθή ύδατα στο νότιο τμήμα του κόλπου Σουέζ, στην περιοχή παραχώρησης Geisum, κοιτάσματος αρχικής παραγωγικής δυναμικότητας 2.000 βαρελιών ημερησίως. Σύμφωνα με κλαδικά δημοσιεύματα, το συγκεκριμένο φρέαρ, που φέρει την επωνυμία GNN-4, περιέχει συνολικά περίπου 260 εκατ. πετρελαίου, εκ των οποίων περίπου 70 εκατ. βαρέλια αντλήσιμου αργού πετρελαίου.

Δημοσιεύματα για αναθεώρηση όρων εξαγοράς Edison από τον όμιλο Energean

Ο οικονομικός Τύπος της Αιγύπτου αναφέρθηκε στο τέλος Ιουνίου σε συμφωνία του ιταλικού ενεργειακού ομίλου Edison με το αίτημα του ελληνικών συμφερόντων ομίλου υδρογονανθράκων Energean, προκειμένου η Edison να προβεί σε επαναξιολόγηση του χαρτοφυλακίου του κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού επί των τιμών των υδρογονανθράκων σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα σχετικά αιγυπτιακά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι η Edison δέχθηκε να μειώσει κατά περίπου 60% την αξία στην οποία θα πωλήσει το χαρτοφυλάκιό της στην Energean, σε \$284 εκατ., αφαιρώντας ωστόσο τα κοιτάσματα που εκμεταλλεύεται στη Νορβηγία και στην Αλγερία. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, τα αιγυπτιακά κοιτάσματα της Edison, τα οποία αντιπροσωπεύουν μερίδιο 24% του συνολικού χαρτοφυλακίου του ιταλικού ομίλου, περιέρχονται μέσω της νέας συμφωνίας στη δικαιοδοσία της Energean. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, ο ελληνικών συμφερόντων όμιλος δήλωσε πως επιθυμεί να ολοκληρώσει γρήγορα, εντός του δευτέρου εξαμήνου του 2020, την εξαγορά του χαρτοφυλακίου υδρογονανθράκων της Edison, έχοντας ήδη συνάψει δανειακή σύμβαση για τη χρηματοδότηση αυτής μέσω κοινοπραξίας τραπεζών και αναμένοντας οριστική έγκριση της εξαγοράς από τις αιγυπτιακές Αρχές.

ΕΜΠΟΡΙΟ

Η Ε.Ε. επιβάλλει πρόσθετους οριστικούς δασμούς σε αιγυπτιακά προϊόντα fiberglass

Στις 15 Ιουνίου, η Ευρ. Επιτροπή επέβαλε πρόσθετους οριστικούς δασμούς της τάξεως του 10,9% σε προϊόντα fiberglass που εισάγονται από την Αίγυπτο, οι οποίοι θα ισχύσουν για το διάστημα της προσεχούς πενταετίας. Οι εν λόγω δασμοί επιβλήθηκαν ως αποτέλεσμα έρευνας που διεξήγε η Ε.Ε. για αθέμιτες κρατικές επιδοτήσεις και ήρθαν σε συνέχεια της επιβολής –τον παρελθόντα Απρίλιο- οριστικών δασμών anti-dumping της τάξεως του 20%, επίσης πενταετούς ισχύος, στις εισαγωγές προϊόντων fiberglass από την Αίγυπτο, ως αποτέλεσμα χωριστής έρευνας anti-dumping. Σημειώνεται ότι η Ε.Ε. διεξάγει και τρίτη έρευνα κατά αθέμιτων κρατικών ενισχύσεων των αιγυπτιακών προϊόντων fiberglass, που ευρίσκεται στο τελικό στάδιο της (αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές Ιουλίου), στο πλαίσιο της οποίας έχουν ήδη επιβληθεί προσωρινοί δασμοί της τάξεως του 8,7% από τις αρχές Μαρτίου τρέχοντος έτους.

Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω έρευνες της Ευρ. Επιτροπής πυροδοτήθηκαν από καταγγελίες ευρωπαϊκών βιομηχανιών του κλάδου γυαλιού, ότι οι κινεζικοί όμιλοι Jushi και Hengshi, που απολαμβάνουν κινεζικών κρατικών ενισχύσεων, διαθέτουν παραγωγικές εγκαταστάσεις στην Οικονομική Ζώνη Σουέζ, με στόχο να επωφεληθούν από τη συμφωνία σύνδεσης Ε.Ε.-Αιγύπτου και να εξάγουν τα αιγυπτιακά προϊόντα τους στην Ευρώπη σε τιμές πολύ χαμηλότερες εκείνων του ανταγωνισμού, προκαλώντας «ουσιώδεις ζημιές» στον αντίστοιχο ευρωπαϊκό κλάδο, εξαιτίας του ότι επωφελούνται πρόσθετων εξαγωγικών κινήτρων που τους χορηγούνται από το αιγυπτιακό κράτος. Θυμίζουμε ότι, σύμφωνα με την οπτική των ευρωπαϊκών Αρχών, οι έρευνες anti-dumping και αθέμιτων κρατικών ενισχύσεων κατά κινεζικών ομίλων που παράγουν στην Αίγυπτο και εξάγουν στην Ε.Ε., κρίνεται εξαιρετικά σημαντική προκειμένου να αντιμετωπισθούν -για πρώτη φορά στα χρονικά- οι αθέμιτες κινεζικές πρακτικές παροχής κρατικών ενισχύσεων προς κινεζικών συμφερόντων εταιρείες που δραστηριοποιούνται εκτός κινεζικής επικράτειας.

Το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας παρατείνει επί τρίμηνο εξαγωγικές απαγορεύσεις
Στο τέλος Ιουνίου, το αιγυπτιακό Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας ανακοίνωσε την περαιτέρω παράταση, για τρεις ακόμη μήνες, των –επιβληθεισών τον περασμένο Μάρτιο– απαγορεύσεων εξαγωγών οσπρίων, καθώς και χειρουργικών μασκών, ιατρικών αναλωσίμων για προστασία από μολύνσεις, όπως επιδέσμων, στολών χημικής προστασίας μίας χρήσης, όπως επίσης και οινοπνεύματος, στο πλαίσιο της κυβερνητικής προσπάθειας διασφάλισης επαρκών αποθεμάτων των εν λόγω προϊόντων προς κάλυψη των αυξημένων εγχώριων αναγκών εξαιτίας της πανδημίας κορωνοϊού.

Η Αίγυπτος έχει εισάγει 5 εκατ. τόνους σιταριού από διεθνείς πηγές το εξάμηνο 2020

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Ιουνίου, στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του τρέχοντος έτους η Αίγυπτος έχει πραγματοποιήσει εισαγωγές 5 εκατ. τόνων σιταριού, μειωμένες κατά 16,6% έναντι των εισαγωγών σιταριού κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Κατά τα εν λόγω δημοσιεύματα, τα οποία βασίζονται σε κρατικές πηγές, η κρατική Γενική Αρχή Προμηθειών (General Authority for Supply Commodities – GASC) πραγματοποίησε λίγο περισσότερο από το ήμισυ των εν λόγω εισαγωγών, ενώ οι υπόλοιπες πραγματοποιήθηκαν από τον ιδιωτικό τομέα. Μεγαλύτερος προμηθευτής της Αιγύπτου με σιτάρι εμφανίστηκε η Ρωσία, καλύπτοντας ποσοστό 46,52% του σιταριού που προμηθεύτηκε η χώρα το πρώτο εξάμηνο 2020, ακολουθούμενη από την Ουκρανία (ποσοστό 25,19%) και τη Γαλλία (ποσοστό 12,25%). Επιπλέον, όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, η GASC αγόρασε στο τέλος Ιουνίου συνολική ποσότητα 240 χιλ. τόνων σιταριού από τη Ρωσία, τη Ρουμανία και την Ουκρανία. Όπως αναφέρουν τα σχετικά δημοσιεύματα, το αιγυπτιακό κράτος έχει επίσης αγοράσει 3,5 εκατ. τόνους σιταριού από εγχώριους παραγωγούς από το ξεκίνημα της φετινής περιόδου εσοδείας, σε μία προσπάθεια οικοδόμησης επαρκών αποθεμάτων ασφάλειας για την κάλυψη της ζήτησης.

Σε ελαφρά πτώση οι αιγυπτιακές εξαγωγές αγροτικών προϊόντων το εξάμηνο 2020

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του αιγυπτιακού Υπουργείου Γεωργίας, στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του τρέχοντος έτους η Αίγυπτος εξήγαγε 3,47 εκατ. τόνους φρούτων και λαχανικών, ποσότητα οριακά μειωμένη έναντι εκείνης της αντίστοιχης περιόδου του 2019, όταν οι αιγυπτιακές εξαγωγές είχαν ανέλθει σε 3,7 εκατ. τόνους. Οι εξαγωγές εσπεριδοειδών αντιστοιχούσαν το πρώτο εξάμηνο του 2020 σε άνω του ενός τρίτου των συνολικών αιγυπτιακών εξαγωγών αγροτικών προϊόντων, με 1,38 εκατ. τόνους, ακολουθούμενες από τις εξαγωγές πατατών, κρεμμυδιών, σταφυλιών και σκόρδου. Η ελαφρά πτώση των αιγυπτιακών εξαγωγών φρούτων και λαχανικών αποδόθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας στις αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας όσον αφορά τις εμπορικές συναλλαγές σε διεθνές επίπεδο.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Σχέδια ανάπτυξης κοινοπραξιών για εγχώρια παραγωγή οχημάτων στην Αίγυπτο

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος ανέφερε στο τέλος Ιουνίου ότι η μαλαισιανή αυτοκινητοβιομηχανία Proton πρόκειται να συνασπισθεί με την αιγυπτιακή κρατική εταιρεία Holding Company for Metallurgical Industries, με αντικείμενο την εγχώρια συναρμολόγηση οχημάτων στις εγκαταστάσεις των κρατικών αυτοκινητοβιομηχανιών El Nasr Automotive και EAMCO (Engineering Automotive Manufacturing Co.). Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, με βάση μνημόνιο συνεργασίας που έχει υπογραφεί μεταξύ των ως άνω ομίλων, η εν λόγω αιγυπτιο-μαλαισιανή κοινοπραξία αναμένεται να συναρμολογεί 20.000 αυτοκίνητα σε ετήσια βάση, με την παραγωγή να προγραμματίζεται να ξεκινήσει εντός της περιόδου της προσεχούς τριετίας. Ο οικονομικός Τύπος επισημαίνει επίσης ότι η κοινοπραξία πρόκειται να εκπονήσει μελέτη σκοπιμότητας για το εν λόγω επενδυτικό project, εντός της περιόδου του προσεχούς εξαμήνου. Όπως επισήμανε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, η Holding Company for Metallurgical Industries έχει επίσης υπογράψει μνημόνιο συνεργασίας με τον κινεζικό όμιλο Dongfeng Motor Corporation, με αντικείμενο την παραγωγή 25.000 ηλεκτροκίνητων οχημάτων σε ετήσια βάση, στις εγκαταστάσεις της El Nasr Automotive, με την εκκίνηση της παραγωγής να είναι προγραμματισμένη για το τέλος του 2021.

Απαλλαγή βιομηχανικών χρηστών φ/α από χρέη προς το Υπουργείο Πετρελαίου

Σύμφωνα με σχετική δήλωση του Υπουργού Πετρελαίου κ. El-Molla στο τέλος Ιουνίου, οι βιομηχανικές μονάδες που χρησιμοποιούν φυσικό αέριο πρόκειται να απαλλαγούν από τις παλαιότερες εκκρεμείς οφειλές τους, συνολικού ύψους EGP5,3 δισ., προς το Υπουργείο και τους θυγατρικούς φορείς του. Σύμφωνα με τον Υπουργό, ο ακριβής μηχανισμός και οι διαδικασίες χορήγησης των εν λόγω απαλλαγών, οι οποίες θα παρασχεθούν σε βιομηχανίες τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα, πρόκειται να σταλούν –μαζί με σχετικές οδηγίες- στις εταιρείες διανομής φυσικού αερίου στις αρχές Ιουλίου. Όπως διευκρίνισε ο κ. El-Molla, οι εν λόγω απαλλαγές έχουν ήδη λάβει την έγκριση του υπουργικού συμβουλίου στις αρχές Ιουνίου και αφορούν χρηματικές ποινές και σχετικές προσαυξήσεις που έχουν επιβληθεί λόγω της υπέρ- (ή υπό-) κατανάλωσης φυσικού αερίου από τους βιομηχανικούς χρήστες, αναδρομικά από το έτος 2009. Ο κ. El-Molla ανέφερε επίσης ότι το Υπουργείο Πετρελαίου έχει εισηγηθεί από τον Αύγουστο 2019 στο υπουργικό συμβούλιο τη ρύθμιση χρεών από την κατανάλωση φυσικού αερίου των εγχώριων κεραμουργικών μονάδων, οι οποίες αντιπροσωπεύουν περίπου το 55% του συνολικού χρέους του ιδιωτικού τομέα από την κατανάλωση αερίου.

Πρόσθετες επενδύσεις \$50 εκατ. στην Αίγυπτο θα πραγματοποιήσει η Procter & Gamble

Όπως ανέφερε στο πλαίσιο πρόσφατης συνάντησής του με τον επικεφαλής της Γενικής Αρχής Επενδύσεων & Ελευθέρων Ζωνών (GAFI) κ. Abdel Wahab, ο αντιπρόεδρος του αμερικανικού πολυεθνικού ομίλου παραγωγής καταναλωτικών προϊόντων Procter & Gamble (P&G) που είναι αρμόδιος για την περιοχή Εγγύς Ανατολής, κ. Hamed, η P&G προγραμματίζει να προβεί σε επενδύσεις ύψους \$50 εκατ. στην Αίγυπτο έως το τέλος του 2021, με σκοπό την επέκταση της παραγωγικής της δυναμικότητας. Σύμφωνα με τον κ. Hamed, η P&G πρόκειται να εγκαταστήσει νέα γραμμή παραγωγής προστατευτικών μασκών προσώπου, καθώς και να επεκτείνει τις υφιστάμενες παραγωγικές της γραμμές μασκών στις δύο βιομηχανικές μονάδες που διαθέτει στην περιοχή 6th of October City, στα δυτικά περίχωρα του Καΐρου. Σύμφωνα με τον κ. Hamed, η P&G έχει μέχρι σήμερα επενδύσει πάνω από \$200 εκατ. στην Αίγυπτο, ενώ εξάγει από την Αίγυπτο προϊόντα συνολικής αξίας \$200 εκατ. σε 35 χώρες, σε ετήσια βάση.

Η αιγυπτιακή φαρμακοβιομηχανία Rameda παρασκευάζει θεραπεία κατά κορωνοϊού

Στο τέλος Ιουνίου, ο εγχώριος οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε σε ανακοίνωση του αιγυπτιακού φαρμακευτικού ομίλου Rameda Pharmaceuticals, που εδρεύει στη βιομηχανική περιοχή Tenth of Ramadan, περί έναρξης παραγωγής της γενόσημης θεραπευτικής ουσίας “Anviziram”, για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού. Όπως σημείωσαν τα σχετικά οικονομικά δημοσιεύματα, πρόκειται για τη γενόσημη εκδοχή του ιαπωνικού φαρμάκου Avigan, το οποίο έχει αναπτύξει ο όμιλος Toyama Chemical Company, θυγατρικός του μεγάλου ομίλου Fujifilm Holdings και περιέχει το συστατικό Favipiravir, το οποίο δρα κατά του κορωνοϊού. Όπως εξάλλου σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, η Αιγυπτιακή Αρχή Φαρμάκων (Egyptian Drug Authority – EDA) χορήγησε στον όμιλο Rameda άδεια προκειμένου να παρασκευάσει την πειραματική θεραπευτική ουσία “Remdesivir”, η οποία ενεργεί επίσης προς αντιμετώπιση του κορωνοϊού. Θυμίζουμε ότι νωρίτερα στη διάρκεια του Ιουνίου, η επίσης μεγάλη εγχώρια φαρμακοβιομηχανία Eva Pharma ανακοίνωσε την επίτευξη συμφωνίας με τον αμερικανικό όμιλο Gilead Sciences προκειμένου να παράγει εξουσιοδοτημένα την ουσία “Remdesivir” κατά του κορωνοϊού.

Παράταση προθεσμίας διεθνούς διαγωνισμού για έρευνα κοιτασμάτων χρυσού

Όπως ανέφερε στο τέλος Ιουνίου ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, η αρμόδια αιγυπτιακή Γενική Αρχή Ορυκτών Πόρων (General Authority for Mineral Resources – EMRA), που υπάγεται στο Υπουργείο Πετρελαίου, αποφάσισε να παρατείνει –λόγω των δυσχερειών που έχει δημιουργήσει η διεθνής πανδημία κορωνοϊού- για δύο ακόμη μήνες την προθεσμία υποβολής προσφορών στο πλαίσιο του διεθνούς διαγωνισμού που έχει προκηρύξει το αιγυπτιακό κράτος προκειμένου να χορηγήσει άδειες για την πραγματοποίηση ερευνών χρυσού και ορυκτών σε συνολικές εκτάσεις 56.000 τετρ. χλμ. στην Ανατολική Έρημο. Συγκεκριμένα, η σχετική προθεσμία μετατέθηκε για τις 15 Σεπτεμβρίου, αντί της 15^{ης} Ιουλίου που είχε αρχικά οριστεί. Σημειώνεται ότι ο εν λόγω

διαγωνισμός είναι ο πρώτος που λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος της νέας, αναμορφωμένης νομοθεσίας για την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της Αιγύπτου, που έχει σκοπό την προσέλκυση ξένων αλλά και εγχώριων επενδύσεων στον κλάδο.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Παράταση εκπτώσεων σε πλοία εμπορευματοκιβωτίων και χύδην φορτίων έως το Δεκέμβριο

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, η Αρχή Διώρυγας Σουέζ ανακοίνωσε την παράταση της ισχύος των χορηγούμενων εκπτώσεων σε διερχόμενα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων και χύδην φορτίων, έως το τέλος του τρέχοντος έτους. Πιο συγκεκριμένα, τα τάνκερ μεταφοράς αργού πετρελαίου που θα διέρχονται από τη Διώρυγα ταξιδεύοντας είτε προς κόλπο Μεξικού / Καραϊβική ή προς λιμάνια μεταξύ του Kochi στην Ινδία και του Karachi στο Πακιστάν θα συνεχίσουν να απολαμβάνουν έκπτωσης στα τέλη διέλευσης της τάξεως του 45%, ενώ τα τάνκερ με κατεύθυνση λιμένες δυτικά του Kochi θα συνεχίσουν να απολαμβάνουν έκπτωσης 75% επί των τελών διέλευσης. Εκπτώσεων από τα τέλη διέλευσης θα συνεχίσουν να απολαμβάνουν ακόμη πλοία μεταφοράς υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) με κατεύθυνση ορισμένους λιμένες της Ν. Αμερικής και της ΝΑ Ασίας. Σημειώνεται ότι στις αρχές Μαΐου η Αρχή Διώρυγας Σουέζ είχε περικόψει τα τέλη διέλευσης από τη Διώρυγα για πλοία που μεταφέρουν εμπορευματοκιβώτια, για χρονικό διάστημα 2 μηνών, έως τις 30/6. Οι ως άνω κινήσεις της Αρχής της Διώρυγας αποδίδονται σε προσπάθειά της να πείσει τις διεθνείς ναυτιλιακές εταιρείες να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούν το κανάλι του Σουέζ και τα λιμάνια του για τις μεταφορές τους φορτίων, παρά τις εξαιρετικά πεσμένες διεθνείς τιμές των καυσίμων –που καθιστούν εφικτή την υιοθέτηση εναλλακτικών διαδρομών- αλλά και μεσούσης της τρέχουσας οικονομικής κρίσης λόγω της πανδημίας.

Έσοδα EGP9,4 δισ. έχει η Οικονομική Ζώνη Σουέζ από λιμάνια της την περίοδο 2016-2020

Σύμφωνα με σχετικές πρόσφατες δηλώσεις του επικεφαλής της Αρχής της Οικονομικής Ζώνης Διώρυγας Σουέζ κ. Zaki, η Οικονομική Ζώνη έχει αποκομίσει συνολικά έσοδα ύψους EGP9,4 δισ. κατά την περίοδο Ιουλ. 2016 – Ιουν. 2020 από τους έξι συνολικά λιμένες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του (Ανατολικό & Δυτικό Πορτ Σαΐντ, Ain Sokhna, Adabiya, Al Tor, Al Arish). Ο κ. Zaki επισήμανε επίσης ότι το συνολικό ύψος των εσόδων της Οικονομικής Ζώνης κατά την ίδια ως άνω περίοδο ανέρχεται σε EGP11,73 δισ., συμπεριλαμβανομένων εσόδων από επικαρπία και από διάφορους διακανονισμούς με επενδυτές, καθώς και από επενδυτικές τοποθετήσεις χαρτοφυλακίου, που ανήλθαν σε EGP576,6 εκατ. και EGP816,3 εκατ., αντίστοιχα. Επιπλέον, η Οικονομική Ζώνη είχε έσοδα ύψους EGP577,1 εκατ. από διάφορες άλλες δραστηριότητες. Κατά τον κ. Zaki, το συνολικό επενδυτικό κόστος κατασκευής υποδομών στην Οικονομική Ζώνη κατά το διάστημα Ιουλ. 2016 – Ιουν. 2020 ανήλθε σε EGP25,71 δισ., συμπεριλαμβανομένων έργων κατασκευής σταθμών ηλεκτροπαραγωγής (κόστους EGP4,4 δισ.) και μονάδων επεξεργασίας, αφαλάτωσης, καθαρισμού και αποθήκευσης νερού (συνολικού κόστους EGP5,4 δισ.).

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ασφαλή & υγιεινό προορισμό χαρακτήρισε την Αίγυπτο το WTTC

Όπως ανέφερε σχετική ανακοίνωση του αιγυπτιακού υπουργικού συμβουλίου, το World Travel & Tourism Council (WTTC) ανακήρυξε πρόσφατα την Αίγυπτο ασφαλή από υγειονομικής απόψεως ταξιδιωτικό προορισμό, κατόπιν επιθεώρησης των υγειονομικών πρωτοκόλλων της χώρας για την προστασία της υγείας και την πρόληψη της εξάπλωσης της πανδημίας κορωνοϊού. Ο εν λόγω χαρακτηρισμός της Αιγύπτου από το WTTC ήλθε ακριβώς τη στιγμή που η Αίγυπτος προετοιμάζεται να υποδεχθεί και πάλι ξένους τουρίστες στα θέρετρα της Ερυθράς Θάλασσας, του Matrouh και του Νοτίου Σινά, από τις αρχές Ιουλίου. Παράλληλα, τα εγχώρια δημοσιεύματα ανέφεραν πρόσφατα ότι η ευρωπαϊκή υπηρεσία ασφάλειας αερομεταφορών (European Union Aviation Safety Agency - EASA) χαρακτήρισε όλα τα αιγυπτιακά αεροδρόμια ως πλήρως ασφαλή, κατατάσσοντάς τα σε σχετικό κατάλογο διεθνών αεροδρομίων που έχουν λάβει τα δέοντα μέτρα για την πρόληψη της εξάπλωσης της πανδημίας κορωνοϊού.

Συνέχιση επανεκκίνησης λειτουργίας αιγυπτιακών ξενοδοχείων

Προς το τέλος Ιουνίου, ο οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε σε επανεκκίνηση της λειτουργίας –σε ποσοστό 50% της δυναμικότητάς τους από τα μέσα Ιουνίου - συνολικά 301 ξενοδοχειακών μονάδων ανά την επικράτεια της χώρας, συγκεκριμένα στις περιοχές Matrouh, Ερυθράς Θάλασσας, Νοτίου Σινά, Αλεξάνδρειας, Καΐρου, Σουέζ, Ασουάν, Ισμαηλίας και Λούξορ. Οι εν λόγω μονάδες έχουν ελεγχθεί και λάβει τα σχετικά υγειονομικά πιστοποιητικά. Η υποχρέωση λειτουργίας σε ανώτατο ποσοστό πληρότητας της τάξεως του 50% αναμένεται να συνεχιστεί έως τον προσεχή Οκτώβριο, οπότε εικάζεται ότι το ποσοστό θα αυξηθεί σε 75%.

Η EBRD και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού αναμένεται να στηρίξουν τον αιγυπτιακό τουρισμό

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Ιουνίου, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (EBRD) συμφώνησε με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (UNWTO) την από κοινού ανάληψη άμεσης δράσης με σκοπό την ανάκαμψη των τουριστικών κλάδων σειράς χωρών, μεταξύ των οποίων η Αίγυπτος. Όπως ανέφεραν τα σχετικά δημοσιεύματα, η EBRD ανακοίνωσε ότι πρόκειται να αφιερώσει το σύνολο της χρηματοδοτικής της δραστηριότητας στην υπόλοιπη διάρκεια του 2020 και το 2021 στην υποβοήθηση των χωρών ευθύνης της να ξεπεράσουν τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας, διαθέτοντας κεφάλαια συνολικού εκτιμώμενου ύψους έως €21 δισ. Όπως κατέγραψαν τα σχετικά δημοσιεύματα, μεταξύ των υπολοίπων χωρών που θα υποστηριχθούν από την EBRD περιλαμβάνονται η Ελλάδα, η Αλβανία, η Αρμενία, η Κροατία, η Γεωργία, η Ιορδανία, ο Λίβανος, το Μαυροβούνιο, το Μαρόκο, η Τунησία, η Τουρκία και το Ουζμπεκιστάν. Το κοινό σχέδιο άμεσης δράσης εντάσσεται στο πλαίσιο του πακέτου τεχνικής βοήθειας για την τουριστική ανάκαμψη (Tourism Recovery Technical Assistance Package) που υλοποιεί ο UNWTO, το οποίο περιλαμβάνει τη μέτρηση των επιπτώσεων της πανδημίας, καθώς και προγράμματα ανάκαμψης του τουριστικού κλάδου με παροχή ειδικών κινήτρων, πρωτόκολλα διασφάλισης της ασφάλειας και της υγιεινής ταξιδιωτών και εργαζομένων σε τουριστικές μονάδες, προγράμματα προώθησης τουριστικού προϊόντος για τόνωση της ζήτησης, όπως και εκπαιδευτικά προγράμματα για επιχειρήσεις και στελέχη του τουριστικού κλάδου.

ΣΟΥΔΑΝ

Η κυβέρνηση του Σουδάν ανοίγει τις δραστηριότητες εμπορίου χρυσού στον ιδιωτικό τομέα

Σύμφωνα με σχετικό δημοσίευμα του κρατικού ειδησεογραφικού πρακτορείου του Σουδάν (SUNA), η κυβέρνηση της χώρας λαμβάνει μέτρα προκειμένου να ανοίξει περαιτέρω τις δραστηριότητες εμπορίας χρυσού και πολυτίμων μετάλλων στον ιδιωτικό τομέα, επιτρέποντας σε ιδιωτικές εταιρείες να διενεργούν εξαγωγές, απομακρύνοντας σταδιακά το εμπόριο χρυσού από τους κρατικούς φορείς. Σύμφωνα με το πρακτορείο SUNA, με εγκύκλιό της στο τέλος Ιουνίου, η κυβέρνηση απαγορεύει τις εξαγωγές χρυσού από κρατικούς φορείς και αναθέτει την πραγματοποίησή τους από ιδιωτικές εταιρείες, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια, όπως προηγούμενης φορολογικής συνέπειας και πληρωμής royalties στο κράτος. Σύμφωνα με στοιχεία του σουδανικού Υπουργείου Ενέργειας & Εξορύξεων, το 2018 η παραγωγή του Σουδάν σε χρυσό εκτιμάται σε 93 τόνους, γεγονός που καθιστά το Σουδάν τρίτη παραγωγό χρυσού στην Αφρική, πίσω από τη Ν. Αφρική και την Γκάνα. Σύμφωνα με το πρακτορείο SUNA, η κυβερνητική απόφαση «απελευθέρωσης» του εμπορίου και των εξαγωγών χρυσού βοήθησε στην ελαφρά ανάκαμψη της ισοτιμίας της σουδανικής λίρας στην παράλληλη ανεπίσημη αγορά συναλλάγματος, φθάνοντας το επίπεδο των 144 λιρών ανά δολλάριο.

Για φορολογική ασυνέπεια κατηγορούνται οι δημόσιες επιχειρήσεις

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Ιουνίου, η κυβέρνηση του Σουδάν ανακοίνωσε ότι 638 από τις 650 συνολικά επιχειρήσεις κρατικών συμφερόντων που δραστηριοποιούνται στη χώρα –συμπεριλαμβανομένων 200, εταιρειών συμφερόντων του Στρατού- δεν καταβάλλουν εταιρικούς φόρους εισοδήματος στο κράτος. Η ως άνω εκτίμηση προέκυψε από

πρόσφατη συνεδρίαση ειδικής οικονομικής επιτροπής που έχει συστήσει η σουδανική κυβέρνηση, με αντικείμενο την αξιολόγηση της τρέχουσας δυσχερούς οικονομικής κατάστασης στη χώρα και την εισήγηση μέτρων εξυγίανσης της δημοσιονομικής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένου του Στρατού και των φορέων άμυνας και ασφάλειας.

Δημοσιεύματα περί αποτελεσμάτων της διεθνούς διάσκεψης δωρητών για το Σουδάν

Στις 25 Ιουνίου έλαβε χώρα η επί μακρόν αναμενόμενη διάσκεψη διεθνών δωρητών προς στήριξη της οικονομίας του Σουδάν. Η διάσκεψη, με τίτλο “Sudan Partnership Conference”, έλαβε χώρα διαδικτυακά με επίκεντρο το Βερολίνο και διοργανώθηκε από την Ε.Ε., σε συνεργασία με τη γερμανική κυβέρνηση, τα Ηνωμένα Έθνη και την κυβέρνηση του Σουδάν, προσελκύοντας τη συμμετοχή περίπου 50 χωρών και πληθώρας διεθνών οργανισμών, σε μία προσπάθεια εξασφάλισης της υποστήριξης της διεθνούς κοινότητας στην εν εξελίξει διαδικασία πολιτικής μετάβασης στο Σουδάν. Στη διάσκεψη συμμετείχαν υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι διεθνών οργανισμών και χωρών, μεταξύ των οποίων ο Γενικός Γραμματέας των ΗΕ κ. Guterres, ο επικεφαλής της ευρωπαϊκής διπλωματίας κ. Borrell, ο Σουδανός Π/Θ κ. Hamdok, ο πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας κ. Malpass και η επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) κα Georgieva. Σύμφωνα με διεθνή οικονομικά δημοσιεύματα, στη διάρκεια της διάσκεψης, οι διεθνείς δωρητές ανέλαβαν δεσμεύσεις συνολικού ύψους \$1,8 δισ. με σκοπό την υποστήριξη των οικονομικών και πολιτικών μεταρρυθμίσεων στο Σουδάν, δίνοντας έμφαση, μεταξύ άλλων στις μεταρρυθμίσεις του θεσμικού πλαισίου και του συστήματος απονομής δικαιοσύνης.

Τριμερής συμφωνία για παροχή βοήθειας στο Σουδάν προς αντιμετώπιση της πανδημίας

Σύμφωνα με σχετικά δημοσιεύματα, στις 25/6 υπογράφηκε τριμερής συμφωνία μεταξύ του σουδανικού Υπουργείου Υγείας, του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και της Ε.Ε. για την παροχή τεχνικής βοήθειας ύψους €11,5 εκατ. προς το Σουδάν με σκοπό την καταπολέμηση της εξάπλωσης της επιδημίας κορωνοϊού στη χώρα, ως τμήμα μεγαλύτερου πακέτου οικονομικής βοήθειας της Ευρ. Επιτροπής προς την κυβέρνηση Hamdok, συνολικού ύψους €120 εκατ. Το εν λόγω πακέτο έχει στόχο τη χρηματοδότηση των μεταρρυθμίσεων, τόσο στο οικονομικό όσο και στο κοινωνικό γίνεσθαι της αφρικανικής χώρας.

Συμφωνία σουδανικής κυβέρνησης με ΔΝΤ για πρόγραμμα χρηματοδοτικής στήριξης

Στο τέλος Ιουνίου, το σουδανικό Υπουργείο Οικονομικών ανακοίνωσε ότι η κυβέρνηση της χώρας κατέληξε σε συμφωνία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) για την υλοποίηση προγράμματος το οποίο αναμένεται να ανοίξει το δρόμο για παροχή διεθνούς χρηματοδοτικής στήριξης προς τη χώρα, κατευθυνόμενης στους παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας, στη δημιουργία υποδομών, στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην καταπολέμηση της διαφθοράς και στη χρηστή διακυβέρνηση. Σύμφωνα με τη σουδανική κυβέρνηση, πρώτιστο μέλημα αυτής αποτελεί η επιδιόρθωση των βαθύτερων αιτίων της διαρθρωτικής οικονομικής κρίσης που αντιμετωπίζει η χώρα, η οποία οφείλεται εν πολλοίς στην κακή διαχείριση του έκπτωτου καθεστώτος Al-Bashir.